

TOBB

Union of
Chambers and Commodity
Exchanges of Turkey

EU-Turkey Joint Consultative
Committee

European Economic and Social Committee

**ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΚΟΡΥΦΗΣ
ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

Κωνσταντινούπολη, 16 – 18 Νοεμβρίου, 2011

ΤΕΛΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

1. Οι εκπρόσωποι των Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών (ΟΚΕ) και παρεμφερών οργανισμών, μαζί με τους εκπροσώπους των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στις ευρωμεσογειακές χώρες εταίρους που δεν διαθέτουν εθνική ΟΚΕ, ούτε παρεμφερείς οργανισμούς, και εκπροσώπους διαφόρων ΜΚΟ από την ευρωμεσογειακή περιοχή, συνεργάσιμοι με βάση την εντολή που δόθηκε με τη Διακήρυξη της Βαρκελώνης του 1995 και επεκτάθηκε κάτω από την Ένωση για τη Μεσόγειο (ΕγΜ), πραγματοποίησαν τη συνάντησή τους το 2011 στην Κωνσταντινούπολη. Οι συμμετέχοντες εκφράζουν τις θερμές τους ευχαριστίες προς την Ένωση Επιμελητηρίων και Χρηματιστηρίων Εμπορευμάτων της Τουρκίας (TOBB) και την τουρκική αντιπροσωπεία της Μικτής Συμβουλευτικής Επιτροπής ΕΕ-Τουρκίας για τη φιλοξενία τους και τη συμβολή τους στην επιτυχία της Συνόδου Κορυφής. Τα ακόλουθα δύο μείζονα θέματα συζητήθηκαν κατά τη Σύνοδο Κορυφής: το νέο πολιτικό περιβάλλον στην ευρωμεσογειακή περιοχή και ο τωρινός και μελλοντικός ρόλος της κοινωνίας των πολιτών μέσα σ' αυτό. Επιπλέον, συζητήσαν συγκεκριμένα σημαντικά θέματα για την περιοχή, αναφορικά με την ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου, την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και τη δημιουργικότητα, τη συνεργασία σε θέματα μετανάστευσης, την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και την αγροτική ανάπτυξη και απασχόληση.

Οι συμμετέχοντες υιοθέτησαν τις ακόλουθες συστάσεις:

Αναφορικά με το νέο πολιτικό περιβάλλον στην ευρωμεσογειακή περιοχή

Οι συμμετέχοντες:

2. εκφράζουν την ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι οι πολιτικές μεταβολές που έλαβαν χώρα στην ανατολική και νότια περιοχή της Μεσογείου κατά τους τελευταίους έντεκα μήνες, και βρίσκονται ακόμα σε εξέλιξη, έχουν δημιουργήσει την προοπτική ενός πιο δημοκρατικού μέλλοντος για την περιοχή, και εκφράζουν την πλήρη υποστήριξή τους για τις δημοκρατικές δυνάμεις που δρουν σε κάθε χώρα και αγωνίζονται για την προώθηση της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων και των άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και του κράτους δικαίου·
3. καταδικάζουν τη συνεχιζόμενη καταστολή των διαδηλωτών και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από το συριακό καθεστώς, οι οποίες πρέπει να σταματήσουν άμεσα·
4. καλούν τις πολιτικές αρχές και όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς στη μεταβατική διαδικασία σε πολλές άλλες χώρες της νότιας και ανατολικής Μεσογείου να σταματήσουν τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση και να δεσμευθούν για την πλήρη μετάβαση στη δημοκρατία και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
5. καλούν τις πολιτικές αρχές και τη διεθνή κοινότητα να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη μιας δίκαιης και μόνιμης λύσης της ισραηλινο-παλαιστινιακής διένεξης, βάσει των σχετικών Ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών·
6. εκφράζουν την ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ανταποκριθεί άμεσα στις αλλαγές στην περιοχή. Στηρίζουν τη νέα πολιτική της ΕΕ, η οποία βασίζεται στις αρχές της διαφοροποίησης και της αιρεσιμότητας, δηλαδή στην αρχή ότι η κοινοτική υποστήριξη θα παρέχεται μόνο σε εκείνους τους παράγοντες και τις χώρες που έχουν δεσμευθεί πλήρως για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αντιπροσωπευτική δημοκρατική πολιτική διακυβέρνηση. Ταυτόχρονα, καλούν την ΕΕ να προβεί σε αναθεώρηση της προηγούμενης ευρωμεσογειακής πολιτικής με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, προκειμένου να αντληθούν διδάγματα για το μέλλον·
7. τονίζουν ότι η πιο άμεση ανάγκη είναι η προώθηση και εδραίωση της δημοκρατικής μεταβατικής διαδικασίας στις χώρες της νότιας Μεσογείου μέσω ελεύθερων εκλογών, δημιουργίας κυβερνητικών θεσμών και ανεξάρτητων δικαστικών αρχών, στήριξης της ελευθερίας του τύπου και συνεχών προσπαθειών για την καταπολέμηση της διαφθοράς, και τονίζουν τη σημασία του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών για τα θέματα αυτά·
8. πιστεύουν ότι η ΕΕ, η οποία αποτελεί τον μεγαλύτερο χορηγό στην περιοχή, πρέπει να επιμείνει όχι μόνο στην συμπερίληψη των ρητρών για την προστασία των δημοκρατικών ελευθεριών και των ατομικών δικαιωμάτων στις διμερείς συμφωνίες της, αλλά και στην εφαρμογή τους·

9. τονίζουν ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να αναπτύξουν, σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις των χωρών εταίρων του Νότου, μια πιο μακροπρόθεσμη στρατηγική, η οποία πρέπει να εφαρμοστεί στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών της ΕΕ για το 2014-2020, στην οποία θα συνδέονται οι διάφορες πτυχές της πολιτικής της ΕΕ·
10. καλούν όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να εστιάσουν σε τρεις βασικές προτεραιότητες σε μακροπρόθεσμη βάση: i. περαιτέρω εδραίωση του εκδημοκρατισμού ii. προώθηση της περιφερειακής ολοκλήρωσης, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής ολοκλήρωσης iii. κοινωνική ανάπτυξη και ολοκληρωμένες λύσεις για θέματα κινητικότητας και μετανάστευσης·
11. εκφράζουν ανησυχίες για τις αρνητικές επιπτώσεις της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης και της ασταθούς κατάστασης στην ευρωζώνη. Στο πλαίσιο αυτό επιμένουν στη σημασία της εφαρμογής μέτρων κοινωνικής προστασίας για τις πιο ευάλωτες ομάδες της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών·
12. αναγνωρίζουν και υποστηρίζουν τις προσπάθειες της γραμματείας της Ένωσης για τη Μεσόγειο για την επανέναρξη ενός διαλόγου μεταξύ των χωρών της περιοχής, και καλούν την ΕγΜ και την ΕΕ σε στενή συνεργασία για μια κοινή μελλοντική στρατηγική·

και, υπογραμμίζοντας τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν οι γυναίκες στην κοινωνία:

13. τονίζουν ότι οι γυναίκες έπαιξαν κεντρικό ρόλο στις διεργασίες που οδήγησαν στις πρόσφατες μεταβολές στην ευρωμεσογειακή περιοχή και ότι η δυναμική που επετεύχθη μέσω της συμμετοχής τους θα πρέπει να διατηρηθεί, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι γυναίκες θα απολαμβάνουν πλήρη πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα στο μέλλον·
14. καλούν τα ενδιαφερόμενα μέρη και στις δύο όχθες της Μεσογείου να κάνουν περισσότερα και να δραστηριοποιηθούν για την εξασφάλιση της καλύτερης εκπροσώπησης των γυναικών στην πολιτική και οικονομική ζωή·
15. τονίζουν ότι άμεση προτεραιότητα για την ένταξη των γυναικών της νότιας Μεσογείου αποτελεί η διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην επίσημη αγορά εργασίας.

Αναφορικά με τον τωρινό και τον μελλοντικό ρόλο της κοινωνίας των πολιτών στην περιοχή

Οι συμμετέχοντες:

16. σημειώνουν με ικανοποίηση ότι η ΕΕ έχει αναγνωρίσει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει η κοινωνία των πολιτών στην ενδυνάμωση των πολιτών, την ενίσχυση των δημοκρατικών διαδικασιών, την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, συμβάλλοντας στη

νομοθεσία και τη χάραξη πολιτικών και καθιστώντας υπόλογες τις κυβερνήσεις, και εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη στήριξη που η ΕΕ σκοπεύει να δώσει σε ένα ευρύ φάσμα οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων στις χώρες εταίρους. Εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη δήλωση του Επιτρόπου Füle κατά τη Σύνοδο Κορυφής, όπου τόνισε τη σημασία του κοινωνικού διαλόγου και του έργου που έχουν επιτελέσει οι Οικονομικές και Κοινωνικές Επιτροπές και οι παρεμφερείς οργανισμοί στην ευρωμεσογειακή περιοχή·

17. καλούν την ΕΕ να εκφράσει με μεγαλύτερη σαφήνεια, με τη μορφή συγκεκριμένων στόχων, σημείων αναφοράς και μηχανισμών αξιολόγησης τα συγκεκριμένα αποτελέσματα που επιδιώκει από την υποστήριξη που δίνει στην κοινωνία των πολιτών, και επιμένουν ότι πρέπει να ενσωματωθεί η ανάμειξη της κοινωνίας των πολιτών στη χάραξη πολιτικής·
18. ζητούν τα σημεία αναφοράς σχετικά με τη μεταχείριση της κοινωνίας των πολιτών (νομοθετικό πλαίσιο, ενίσχυση των ικανοτήτων, διάλογος, κλπ), τα ανθρώπινα δικαιώματα, και τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, να συμπεριληφθούν στην αξιολόγηση της διακυβέρνησης μιας χώρας·
19. εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την ίδρυση μηχανισμού χρηματοδότησης για την κοινωνία των πολιτών στο πλαίσιο του ENPI, αλλά εφιστούν την προσοχή στην ανάγκη βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων. Η πολυπλοκότητα των διαδικασιών χρηματοδότησης της ΕΕ αφήνει απ' έξω πολλούς μη κρατικούς παράγοντες που έχουν μεγάλες δυνατότητες, αλλά και μεγάλη ανάγκη για υποστήριξη·
20. επιδοκιμάζουν πλήρως την υποστήριξη που παρέχεται για τις ΜΚΟ που διαδραματίζουν όντως σημαντικό ρόλο στην κοινωνία, αλλά τονίζουν ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη και πιο στοχευμένη στήριξη σε οργανώσεις εργοδοτών και συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλες κοινωνικο-επαγγελματικές ομάδες·
21. ζητούν τη συγκρότηση και παγίωση οικονομικών και κοινωνικών επιτροπών στην περιοχή, οι οποίες αποτελούν μηχανισμούς ζωτικής σημασίας για τον δημόσιο κοινωνικό διάλογο. Οι επιτροπές αυτές θα πρέπει να διέπονται από αρχές όπως η ευρύτερη δυνατή εκπροσώπηση της κοινωνίας των πολιτών, οι ανεξάρτητες διαδικασίες διορισμού, οι δημοκρατικές εσωτερικές εκλογές, η κανονικότητα των συνεδριάσεων, η ανεξαρτησία της γραμματείας και του προϋπολογισμού των θεσμικών οργάνων, κτλ·
22. τονίζουν την ανάγκη εντατικοποίησης του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ των Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών και προώθησης μιας συμμαχίας των κοινωνιών των πολιτών από το Βορρά και το Νότο της Μεσογείου, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη·

23. επιμένουν ότι πρέπει να προωθηθούν ο διαρθρωμένος κοινωνικός διάλογος και τα δικαιώματα των εργαζομένων στην περιοχή, κυρίως μέσω των προσπαθειών της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), και καλούν την ΕΕ να δώσει περαιτέρω υποστήριξη στην ΔΟΕ για την εφαρμογή των προγραμμάτων της ΔΟΕ, σχετικά με την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου και την ανάπτυξη ικανοτήτων·
24. επιμένουν ότι οι οργανώσεις που εμπλέκονται στον κοινωνικό διάλογο στην περιοχή θα πρέπει να συνεργάζονται στενά με την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων, τη διάδοση των πληροφοριών, την αξιολόγηση και μεταφορά τεχνογνωσίας. Επισημαίνουν ότι μια νέα φάση του έργου TRESMED, το οποίο συντονίζεται από την ΟΚΕ της Ισπανίας και χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2011·
25. εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τα θετικά αποτελέσματα του πρώτου έτους του της δραστηριότητας της ΟΚΕ του Μαρόκου, καθώς και τις πολλά υποσχόμενες προσπάθειες για την ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου στα κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη·
26. ζητούν έναν ανοικτό και ειλικρινή διάλογο μεταξύ κοσμικών και θρησκευτικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως στα θέματα της ελευθερίας της θρησκείας και της ένταξης των γυναικών στην κοινωνία·
27. ενθαρρύνουν τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στην περιοχή να συμμετάσχουν σε διασυνοριακό διάλογο με στόχο την προώθηση του διαλόγου Νότου-Νότου και την περιφερειακή ολοκλήρωση·

Αναφορικά με την ανάγκη προώθησης της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της δημιουργικότητας στην ευρωμεσογειακή περιοχή

Οι συμμετέχοντες:

28. υπογραμμίζουν ότι η επιχειρηματικότητα και η ανάπτυξη των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ, αποτελούν προτεραιότητα, λόγω του ρόλου που οι επιχειρηματίες μπορούν να παίξουν ως μοχλοί ανάπτυξης και οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης στις χώρες της νότιας Μεσογείου. Επί του παρόντος υπάρχει σημαντική έλλειψη επιχειρηματιών στην περιοχή, και αυτός ο τομέας, ο οποίος έχει τεράστιες δυνατότητες, θα μπορούσε να προσφέρει σημαντικές νέες ευκαιρίες, ιδίως για τους νέους και τις γυναίκες·
29. πιστεύουν ότι ως προϋπόθεση για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό επενδυτικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, βασισμένο στην ασφάλεια δικαίου, την καλή διακυβέρνηση, το κράτος δικαίου και σε ένα καλύτερο θεσμικό και διοικητικό πλαίσιο·
30. καλούν τις πολιτικές αρχές και άλλους κύριους ενδιαφερόμενους φορείς, με την υποστήριξη της ΕΕ, να καθιερώσουν εκπαιδευτικά ιδρύματα για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με τη δημιουργία σχολών διοίκησης

επιχειρήσεων και προγραμμάτων ανταλλαγών με την ΕΕ, τα οποία πρέπει να είναι προσιτά σε ανθρώπους από όλα τα κοινωνικά στρώματα·

31. επιμένουν ότι οι πολιτικές για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας πρέπει να αποτελούν μέρος μιας στρατηγικής και των δύο οχθών της Μεσογείου. Τονίζουν ότι το πλαίσιο αυτό είναι θεμελιώδους σημασίας για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και των εταιριών στην κοινωνική οικονομία·
32. υπογραμμίζουν ότι χρειάζεται καλύτερη γνώση των επιχειρήσεων στην περιοχή, με στατιστικές πληροφορίες με δυνατότητα σύγκρισης και αναβάθμισης. Αυτό απαιτεί το σχεδιασμό κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων έτσι ώστε να μπορεί να καθοριστεί η δυναμική του επιχειρηματικού ιστού σε διάφορους τομείς στο σύνολό της·
33. τονίζουν ότι η επιχειρηματική κουλτούρα της περιοχής τείνει να είναι τοπική και βασισμένη στους στην άτυπους τομείς της οικονομίας και ότι, συνεπώς, η επιχειρηματικότητα πρέπει να ενσωματωθεί στις οικονομικές πολιτικές και το εκπαιδευτικό σύστημα. Πρέπει να ενθαρρύνεται η μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών και των νέων στην επίσημη οικονομία, μέσω της συμμετοχής αυτών των δύο ομάδων στις επιχειρηματικές δραστηριότητες·
34. τονίζουν ότι είναι απαραίτητο να βελτιωθεί η πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης οι οποίες μπορεί να έρθουν μέσα από άμεσες ξένες επενδύσεις ή μικροπιστώσεις και συνεταιριστικά δάνεια·
35. επισημαίνουν ότι χρειάζεται να υιοθετηθεί σε όλες τις χώρες της περιοχής μια σαφής στρατηγική για την καινοτομία, η οποία θα υποστηρίζεται από επαρκείς πόρους και ένα υψηλό επίπεδο ανταλλαγών Αυτό θα οδηγήσει σε μεγαλύτερες προσπάθειες εντοπισμού και παρακολούθησης των έργων, υποστήριξης επιστροφής ερευνητών και επιστημόνων στις χώρες καταγωγής τους, και απλοποίησης των κοινών σχεδίων έρευνας και καινοτομίας·
36. υπογραμμίζουν ότι οι περιφερειακοί οργανισμοί ή δίκτυα, όπως η BusinessMed - αλλά και αυτά που εκπροσωπούν συμφέροντα συνδικαλιστικών οργανώσεων, αγροτών και κοινωνικής οικονομίας - είναι βασικοί υποστηρικτές της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της δημιουργικότητας.

Αναφορικά με την ανάγκη συνεργασίας για τη μετανάστευση στην ευρωμεσογειακή περιοχή

Οι συμμετέχοντες:

37. υπογραμμίζουν ότι η μετανάστευση στο ευρωμεσογειακό πλαίσιο αναμένεται να παραμείνει μια σημαντική, μακροπρόθεσμη πολιτική πρόκληση για τις κυβερνήσεις και στις δύο όχθες της Μεσογείου, η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί με τρόπο αειφόρο και ανθρωπινό·
38. τονίζουν ότι αποτελεί αμοιβαίο συμφέρον των πολιτικών αρχών και στις δύο όχθες να αναπτύξουν στενή συνεργασία για το θέμα, με τον μακροπρόθεσμο στόχο της διαμόρφωσης μιας ευρωμεσογειακής πολιτικής για τη μετανάστευση, η οποία θα διευκολύνει τις κοινωνικές, επιχειρηματικές, εκπαιδευτικές, οικογενειακές και πολιτιστικές συναλλαγές στην περιοχή, ως βασικό χαρακτηριστικό της στενότερης πολιτικής και οικονομικής ολοκλήρωσης μεταξύ Βορρά και Νότου·
39. υπογραμμίζουν ότι μια διεξοδική, ενημερωμένη μελέτη σχετικά με τη μετανάστευση είναι απαραίτητη. Πρέπει να δοθεί προσοχή στα χαρακτηριστικά των μεταναστευτικών ροών, την κατάσταση των αλλοδαπών που ζουν στις χώρες υποδοχής, και στις πολιτικές ένταξης·
40. επιστούν την προσοχή στην ανάγκη για στενή συνεργασία μεταξύ των χωρών αποστολής και υποδοχής και της ενσωμάτωσης της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στη διαμόρφωση των πολιτικών. Σε όλες τις χώρες της περιοχής, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτήτων της διασποράς στις χώρες προορισμού, παρέχουν βασικές κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με τη μετανάστευση·
41. επιστούν την προσοχή στη σημασία της μετανάστευσης εργαζομένων, λόγω της κλίμακας της και τις επιπτώσεις για την κοινωνική, οικονομική και προσωπική ανάπτυξη. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στις δυσκολίες των νέων και των γυναικών κατά την εξεύρεση αξιοπρεπούς απασχόλησης και κατάρτισης στην περιοχή, προκειμένου να εξευρεθούν οι κατάλληλες λύσεις·
42. επιστούν την προσοχή στο ρόλο που οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να διαδραματίσουν στις εθνικές πολιτικές και στις στρατηγικές της ΕΕ για τη μετανάστευση, με την προώθηση της οικονομικής και εργασιακής ενσωμάτωσης, καθώς και της κοινωνικής συνοχής·

Αναφορικά με τη σημασία της προώθησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης

Οι συμμετέχοντες:

43. επιστούν την προσοχή στο γεγονός ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η ενεργειακή απόδοση πρέπει να αποτελούν βασικά συστατικά όλων των σημερινών και των μελλοντικών πολιτικών για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, και της άμβλυνσης της κλιματικής αλλαγής και στις δύο όχθες της Μεσογείου, και για το λόγο αυτό χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής·

44. τονίζουν ότι η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μέσω περιφερειακής συνεργασίας που δίνει έμφαση στην από κοινού ανάπτυξη, είναι ζωτικής σημασίας. Πρέπει να επιτευχθεί μια «Νέα Πράσινη Συμφωνία» μεταξύ της ΕΕ και των νοτίων εταίρων της, η οποία βασίζεται στην ισχυρή περιφερειακή αλληλεγγύη και στη μεγάλη χρηματοδότηση στο πλαίσιο μιας ωφέλιμης για όλους προσέγγισης για τις βόρειες και νότιες όχθες·
45. τονίζουν ότι είναι αναγκαία η τεχνική βοήθεια και κατάρτιση, που αποσκοπεί στη δημιουργία τοπικής εμπειρογνομosύνης στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης·
46. ζητούν αυξημένη υποστήριξη για εργασίες έρευνας και ανάπτυξης, προκειμένου να βελτιώσουν την αποδοτικότητα των έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Θα πρέπει να προβλέπεται η θέσπιση ενός μεσογειακού ενεργειακού συστήματος Erasmus για τους φοιτητές από όλη την περιοχή·
47. υποστηρίζουν το έργο για τη δημιουργία μιας ευρωμεσογειακής Τράπεζας Επενδύσεων. Η τράπεζα θα πρέπει να χρηματοδοτήσει έργα που στηρίζουν την ενέργεια και άλλες πολιτικές που προσδιορίζονται σε περιφερειακό πλαίσιο·
48. επιμένουν στην ανάγκη για καλό συντονισμό μεταξύ των διαφόρων υφιστάμενων και μελλοντικών πρωτοβουλιών ανανεώσιμης ενέργειας, καθώς και μεταξύ των οργάνων διοίκησης και στήριξης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ένωση για τη Μεσόγειο, κλπ.), προκειμένου να διασφαλιστεί μια συνεκτική πολιτική ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
49. ζητούν τη θέσπιση ενός εργαλείου, σε επίπεδο ΕΕ, για την οικονομική αντασφάλιση έναντι των πολιτικών κινδύνων στις νότιες μεσογειακές χώρες (π.χ. ομόλογα που καλύπτονται από την ΕΕ). Στο μέλλον τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να στοχεύουν την αγορά μιας ελάχιστης ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας από τις χώρες του Νότου·
50. ζητούν, το συντομότερο δυνατό, τη δημιουργία μιας ενεργειακής κοινότητας μεταξύ της ΕΕ και των νοτίων εταίρων της, προκειμένου να προωθηθούν η ενεργειακή απόδοση, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι διασυνδέσεις δικτύου και η διαλειτουργικότητα, και υπενθυμίζουν, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της δημιουργίας ενός κοινωνικού φόρουμ σύμφωνα με εκείνο της Ενεργειακής Κοινότητας Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Αναφορικά με το βσικό θέμα της αγροτικής ανάπτυξης και απασχόλησης:

Οι συμμετέχοντες:

51. σημειώνουν ότι η οικονομική και κοινωνική στέρηση στις αγροτικές περιοχές αποτελεί μείζονα κίνδυνο για τις προοπτικές για δημοκρατική μετάβαση και μακροπρόθεσμη πολιτική και οικονομική σταθερότητα των περισσότερων χωρών της νότιας ευρωμεσογειακής

περιοχής, και ότι για το λόγο αυτό, το ζήτημα της αγροτικής ανάπτυξης και απασχόλησης πρέπει να αντιμετωπιστεί ως μια επείγουσα προτεραιότητα·

52. τονίζουν ότι στο τρέχον στάδιο του γεωργικού μετασχηματισμού στη Μεσόγειο, οι δημόσιες αρχές πρέπει να ακολουθήσουν μια μακροπρόθεσμη στρατηγική που καθιστά δυνατή τη συνέχιση της γεωργικής εκμετάλλευσης, την ενίσχυση της παραγωγικότητας και την διευκόλυνση της πρόσβασης στη γη. Αυτή η στρατηγική πρέπει να βασίζεται σε τρεις πυλώνες: την κατάρτιση, την τεχνολογία και την καινοτομία με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας, της προστιθέμενης αξίας και του καλύτερου μάρκετινγκ και την προστασία του περιβάλλοντος·
53. υπογραμμίζουν, όσον αφορά την κατάρτιση, ότι η μεγαλύτερη πρόκληση είναι να εναρμονιστεί με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγροτικής αγοράς εργασίας. Η δημιουργία κέντρων ειδικής εκπαίδευσης στις αγροτικές περιοχές πρέπει να δώσει ώθηση για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, αυτοαπασχόλησης και ενίσχυσης του συντονισμού μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα·
54. επιμένουν ότι, ως επείγον θέμα, η επικίνδυνη τάση προς μια επιτάχυνση της εγκατάλειψης της υπαίθρου, πρέπει να αντιστραφεί. Τα μέτρα πρέπει να επικεντρωθούν στη διαφοροποίηση της οικονομίας των αγροτικών περιοχών με την εισαγωγή νέων πηγών πλούτου στο πλαίσιο ενός διαφανούς νομικού πλαισίου, το οποίο θα εγγυάται τα κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων και την ασφάλεια δικαίου για τους επενδυτές·
55. σημειώνουν ότι οι διαφοροποιημένες ανά τομέα στρατηγικές για την ανάπτυξη της υπαίθρου θα πρέπει να υποστηριχθούν σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Η ΕΕ πρέπει να προσπαθήσει να αποτρέψει μια πιθανή μεσογειακή ζώνη ελεύθερων συναλλαγών από τη δημιουργία μιας εξαιρετικά άνισης κατανομής του πλούτου στις αγροτικές περιοχές·
56. επισημαίνουν ότι ορισμένοι παραδοσιακοί τομείς, όπως ο τουρισμός και η γεωργία, θα πρέπει να αναδιαμορφωθούν, ώστε ο τοπικός πληθυσμός να μπορεί να επωφεληθεί πλήρως από την ανάπτυξή τους. Είναι επίσης απαραίτητο να εξετάσουμε τις δυνατότητες που έχει να προσφέρει ο τομέας ενέργειας ή περιβάλλοντος στη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας. Πρωτοβουλίες που βασίζονται σε συλλογική σκέψη, όπως στην περίπτωση της κοινωνικής οικονομίας, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο·
57. επιμένουν ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε συγκεκριμένες πολιτικές που θα βοηθήσουν τους νέους και τις γυναίκες των αγροτικών περιοχών κατά την είσοδό τους στην αγορά εργασίας, και στο πλαίσιο αυτό προτείνει τη σύσταση ενός ειδικού ταμείου για την απασχόληση των νέων. Αυτό είναι ένα βασικό βήμα για τη μείωση της παραοικονομίας.

Αναφορικά με το πρόγραμμα εργασιών 2011-2012:

Οι συμμετέχοντες

58. έχουν αποφασίσει ότι στη Σύνοδο Κορυφής του 2012, θα εξεταστούν τα παρακάτω θέματα:
- α) Ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών στην εφαρμογή της εταιρικής σχέσης για τη δημοκρατία και την κοινή ευημερία·
 - β) Η βιομηχανική πολιτική στην ευρωμεσογειακή περιοχή, με ιδιαίτερη έμφαση στην τομέα της ενέργειας·
 - γ) Η αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης των γυναικών μετά τις πρόσφατες εξελίξεις στην ευρωμεσογειακή περιοχή και υπό το πρίσμα της τρέχουσας παγκόσμιας οικονομικής κατάστασης·
59. έχουν αποφασίσει ότι στη Σύνοδο Κορυφής το 2013, θα εξεταστούν τα παρακάτω θέματα:
- α) Η απασχόληση των νέων στην ευρωμεσογειακή περιοχή·
 - β) Η Έκθεση παρακολούθησης για τη μετανάστευση και τη συνεργασία στην ευρωμεσογειακή περιοχή·
60. αποφάσισαν με κοινή συμφωνία ότι η Διάσκεψη Κορυφής του 2012 θα πραγματοποιηθεί στην Ιορδανία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Η συμμετοχή των οργάνων των ευρωμεσογειακών Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών και Παρεμφερών Οργανισμών για την περίοδο 2011-2013

Έχουν ή πρόκειται να συσταθούν οι ακόλουθες ομάδες εργασίας:

- *Ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών στην εφαρμογή της εταιρικής σχέσης για τη δημοκρατία και την κοινή ευημερία, υπό τη διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, σε συνεργασία με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ιορδανίας, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Αλγερίας, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή του Μαρόκου και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος.*
- *Βιομηχανική πολιτική στην ευρωμεσογειακή περιοχή, με ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα της ενέργειας, υπό τη διεύθυνση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ισπανίας, σε συνεργασία με το Ιταλικό Εθνικό Συμβούλιο Οικονομίας και Εργασίας, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ιορδανίας, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Αλγερίας,*

την τουρκική αντιπροσωπεία στην Μικτή Συμβουλευτική Επιτροπή ΕΕ-Τουρκίας και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή του Ισραήλ.

- *Απασχόληση των νέων στην ευρωμεσογειακή περιοχή*, υπό τη διεύθυνση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ισπανίας, σε συνεργασία με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ιορδανίας, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή του Μαρόκου, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος, την Οικονομική, Κοινωνική και Περιβαλλοντική Επιτροπή της Γαλλίας και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή του Λιβάνου
- *Έκθεση παρακολούθησης για τη μετανάστευση και τη συνεργασία στην ευρωμεσογειακή περιοχή*, υπό τη διεύθυνση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος, σε συνεργασία με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ισπανίας, το Εθνικό Συμβούλιο Οικονομίας και Εργασίας της Ιταλίας, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Αλγερίας, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή του Μαρόκου και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ιορδανίας.